

Landbruks- og matdepartementet
Postboks 8007 Dep

0030 OSLO

Hamar, 28.01.2016

Deres ref:

Vår ref: Sak. nr. 16/769 - 1
Saksbeh. Kjell Børresen Tlf. 99231778

Innspill til melding om jordbrukspolitikken

Vi viser til LMD's bekjentgjøring 12.01.16 angående innspill til meldingen til Stortinget om jordbrukspolitikken.

Fylkestinget i Hedmark diskuterte i sitt møte 14.-15. desember 2015 innspill til jordbruksforhandlingene 2016 med utgangspunkt i jordbrukets betydning for landet og Hedmark spesielt. Med bakgrunn i behandling i fylkestinget oversendes Hedmark fylkeskommunes innspill til melding om jordbrukspolitikken. Innspillet følger vedlagt.

Med vennlig hilsen

Thomas Breen
Fylkesråd
Hedmark fylkeskommune

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.

Fylkesdirektøren

BESØK: Parkgata 64, Hamar POST: Pb. 4404, Bedriftssenteret, 2325 HAMAR
TELEFON: 62 54 40 00 E-POST: postmottak@hedmark.org ORG.NR: 942 116 217

www.hedmark.org

Hedmark fylkeskommune er opptatt av å styrke jordbrukets stilling generelt og å opprettholde og styrke den sterke stillingen som næringa har i Hedmark, og at det føres en landbrukspolitikk som bidrar til økt verdiskaping i hele verdikjeden.

Hedmark fylkeskommune mener at jordbrukspolitikkenes overordnede mål må være å sikre matvaresikkerhet og bidra til økt matproduksjon basert på norske ressurser. Vi vil spesielt fremheve følgende punkter som avgjørende for å nå dette:

- Det må sørges for økte inntektsmuligheter i landbruket, og bidra til at inntektsgapet mellom landbruket og andre yrkesgrupper reduseres.
- Inntektspolitikken må ses i sammenheng med opprettholdelse av en variert bruksstruktur som sikrer at hele landets matproduksjonsressurser tas i bruk.
- Bedret kornøkonomi, økt satsing på grovfôrbasert kjøttproduksjon og på fôr produsert på Norske ressurser.
- Videreføring av landbrukssamvirkets viktige posisjon, med sin leverings- og mottakspått og sin rolle som markedsregulator.
- Et sterkere og mer restriktivt jordvern. Fylkestinget viser til Stortingets behandling av nasjonal jordvernstrategi, hvor et nytt og offensivt mål om å begrense omdisponeringen av dyrket mark til 4000 mål/år er kommet på plass. Hedmark fylkeskommune ber om at det vurderes om lover og regler må endres for å styrke jordvernets stilling, og at nye virkemidler for nydyrking og jordflytting kommer på plass i de tilfeller der omdisponering av jord ikke kan unngås.
- Rovviltbelastningen må reduseres. Intensjonen i Stortingets rovviltforlik må følges opp av myndigheter med forvaltningsansvar. Matproduksjon basert på utmarksbeite er betydelig og må bevares for å nå målsettingen om økt produksjon.

Hedmark fylkeskommune er opptatt av at det føres en landbrukspolitikk som bidrar til økt verdiskaping i jordbruket slik at jordbrukets sterke stilling i Hedmark opprettholdes. Økt ressursutnyttelse vil kunne skape mange arbeidsplasser både i primærproduksjon og i videreforedling. Dette er viktig for store deler av Hedmark og distrikts-Norge.

Statlige overføringer til jordbruket er et bilde på hvordan vi prioriterer sak og formål som næringen står for. Hedmark fylkeskommune mener at statlige overføringer er på et beskjedent nivå, både sett i forhold til andre næringer nasjonalt – og hvordan landbruket blir subsidiert internasjonalt. Jordbruket har effektivisert sin drift betydelig de siste årene. Hedmark fylkeskommune kjenner godt til næringens situasjon på dette området i eget fylke, hvor yrkesutøverne stadig endrer egen drift i retning av å bli mer effektive og lønnsomme. Det er derfor grunnlag for å mene at statlige overføringer må være en viktig del av bondens inntekts bilde. Bygdeutviklingsmidlene (BU-midler) er en viktig del av overføringene og det er av stor betydning at disse midlene fordeles riktig i forhold til jordbrukets betydning i fylkene. Hedmark fylkeskommune mener at denne fordelingen per i dag ikke er riktig, og sendte i oktober en henvendelse til LMD angående den kriteriebaserte fordelingen av fylkesvise bygdeutviklingsmidler.

Hedmark fylkeskommune ser at endringer og tilpasninger, som i enhver næring, kan være nødvendig for å skape en mer robust og lønnsom næring. Det er viktig med mangfold i landbruket og at landbrukspolitikken ses i sammenheng med øvrig næringspolitikk. Innovasjon, utvikling og kompetansebygging er en viktig del av hele landbruket – og har allerede stort fokus i næringa.

Matsikkerhet.

Hedmark fylkeskommune vil påpeke betydningen av matsikkerhet. Matproduksjonen må skje på en miljømessig bærekraftig måte. For at selvforsyningen skal opprettholdes i tråd med befolkningsøkningen, må produksjonen øke med 1 % pr år. Videre er det viktig å understreke den beredskapsmessige betydningen av høyest mulig selvforsyning når det gjelder mat. Dette krever en bevisst politisk satsing på og styring av norsk landbruk. Hedmark fylkeskommune vil uttrykke bekymring over at bortfallet av arealer til dyrking av mat- og fôrkorn svekker vår selvforsyningsevne, men økt lønnsomhet i kornproduksjon og øking av storfekjøttproduksjon vil føre aktuelle arealer tilbake til kornproduksjon, samtidig som grasproduksjonen og storfehold styrkes i distrikts- jordbruket. Det må stimuleres til produksjonsfremmende tiltak som nydyrking og grøfting, og sørge for en struktur som tar hele landet i bruk.

Tilrettelegging for en styrket foredlings- og næringsmiddelindustri på RÅK-varer (industrielt bearbejdede jordbruksvarer som er regulert i EØS-avtalen) vil bidra til forsterket selvforsyning.

Det er nødvendig med et sterkere og mer restriktivt jordvern. Hedmark fylkeskommune er glad for at det nå jobbes med en nasjonal jordvernplan for å sikre helheten i jordvernet på nasjonalt nivå. I Hedmark ble det nylig dannet en Jordvernallianse. Elleve organisasjoner innen blant annet naturvern, matforedling, beredskap og jordbruk vil forene krefter i dette viktige arbeidet.

Hedmark fylkeskommune vil også spesielt peke på utfordringene for beitenæringen opp mot rovdyrproblematikken. I deler av fylket fortrenghes beitenæring i stadig mer utstrakt grad, og livskvalitet påvirkes og annet utmarkspotensial, som jakt, reduseres. Hedmark og rettighetshaveren tar her en belastning som andre slipper.

For opprettholdelse og utvikling av landbruket, vil Hedmark fylkeskommune spesielt presisere betydningen av satsing på kompetanse, forskning og ikke minst rekruttering. Vekt på kompetanse og gode utdanningstilbud på ulike nivåer av lengre eller kortere art, samt gode velferdsordninger er viktig for å sikre attraktivitet og god rekruttering til både næringa og fylket.

I satsing på bioøkonomi skal jordbruket inkludert husdyravl og restressurser ha en betydelig rolle i framtidens Norge.